

Homeopathische behandeling van speendiarree bij biggen (nog) niet praktijkrijp

Ineke Eijck en Gisabeth Binnendijk

Behandeling van speendiarree bij biggen met homeopathische middelen leiden niet tot verbetering van speendiarree. Speendiarree is een belangrijk probleem in de biologische varkenshouderij. Er zijn echter nog geen goede alternatieve middelen voorhanden die de symptomen van speendiarree wegnemen. In dat kader heeft hASG, divisieet Praktijkonderzoek onderzocht Veehouderij vier homeopathische middelen onderzocht.

Waarom dit onderzoek?

Binnen de biologische varkenshouderij geniet het de voorkeur om ziekten te genezen met behulp van alternatieve genees-

middelen om het antibioticumgebruik terug te dringen. Een belangrijke groep binnen de alternatieve diergeneesmiddelen vormen de homeopathische middelen. Homeopathie wordt enerzijds toegepast om de weerstandsofbouw van dieren te bevorderen, anderzijds om ziekten te genezen. In opdracht van LNV heeft ASG, divisiehet Praktijkonderzoek Veehouderij onderzocht of een homeopathische aanpak van speendiarree haalbaar was.

Resultaten

In tabel 1 staan de beoordelingen per hok, van het herstel van speendiarree na toediening van de behandeling. In de placebogroep zijn 3 drie hokken en in de homeopathie groep 2 twee hokken vroegtijdig uit de proef gehaald omdat het niet verantwoord was om ze langer in de proef te houden vanwege de snelle verslechtering van de diergezondheid na aanvang van de behandeling. Het resultaat van een behandeling is per hok beoordeeld als goed, matig of onvoldoende.

Homeopathische versus reguliere behandeling

Het onderzoek is uitgevoerd op het Praktijkcentrum Raalte. Er werden drie proefbehandelingen met elkaar vergeleken. Er was een proefgroep (behandeling 1) waarin een keuze was gemaakt voor vier verschillende homeopathische middelen. De keuze van deze vier middelen was vooraf tot stand gekomen na overleg met een homeopathisch werkende dierenarts. In de placebogroep (behandeling 2) kregen de dieren water toegediend, zonder geneesmiddelen, en in de controlegroep (behandeling 3) kregen de biggen het antibioticum colistine via het drinkwater wanneer zich diarree voordeed in het hok. Dit middel wordt meestal in de reguliere varkenshouderij gebruikt bij speendiarree.

De vier homeopathische middelen die achtereenvolgend ingezet werden waren: aconitium, fosforicum acidium, (of arsenicum en ignatia). Bij het optreden van diarree, zijn via loting het aantallen hokken toegedeeld: 15 homeopathie (132 dieren), 14 placebo (124 dieren) en 18 antibiotica hokken met in totaal 165 dieren. Gemiddeld werd de behandeling gestart één week na opleg en werd er 7 dagen lang behandeld. De behandeling werd gestopt als de klinische verschijnselen waren verdwenen.

Tabel 1 Beoordeling per hok, van het herstel van de biggen met speendiarree per behandeling

	Placebo	Homeopathie	Antibioticum
Goed	5	5	15
Matig	3	3	3
Onvoldoende	3	5	0
Vroegtijdig uit de proef	3	2	0

Tabel 2 Groei per dag per proefbehandeling

	Placebo	Homeopathie	Antibioticum
eerste 13 dagen na opleg (g/d)	109	111	133
14 tot 39 dagen na opleg (g/d)	460	490	509
Vanaf opleg tot 39 dagen na opleg (gram /dag)	347	365	381

Tabel 3 Uitval per proefbehandeling

	Placebo	Homeopathie	Antibioticum
Totaal opgelegd (aantal dieren)	124	132	165
Totale uitval (%)	21,0	28,8	12,1
Uitval (oorzaak diarree) (%)	5,6	6,1	0,6
Uitval (oorzaak zenuwverschijnselen) (%)	9,7	9,8	5,5

De dieren (per hok) zijn de eerste drie weken na opleg dagelijks drie maal beoordeeld. De beoordelingen van de eerste tien dagen vanaf het inzetten van de proefbehandelingen zijn genoteerd.

Het gezondheidsverloop van de biggen is gemeten tijdens de behandeling en eveneens na beëindiging de behandeling. Hieruit bleek dat er geen verschillen waren waar te nemen in kleur en beharing tussen de behandelgroepen. In de antibioticumgroep bleef de conditie gelijk en nam de buikvulling toe na enkele dagen behandelen in tegenstelling tot de andere twee behandelgroepen. De levendigheid van de dieren die behandeld werden met antibiotica veranderde niet tijdens de behandeling, bij de andere twee behandelingen varieerde de levendigheid van de biggen sterk, maar nam per saldo af.

In tabel 2 staan de belangrijkste technische resultaten van de verschillende behandelingen weergegeven. Bij de analyse van de technische resultaten zijn twee deelperiodes onderscheiden. Eerste periode tot 13 dagen na opleg en aansluitend de tweede periode tot 39 dagen na opleg. Daarnaast zijn ook de technische resultaten over de gehele periode geanalyseerd. De groei in de antibioticumgroep was beter dan in beide andere groepen. Ten aanzien van de voederconversie en voeropname werden geen verschillen aangetoond tussen de verschillende behandelingen.

In tabel 3 wordt de uitval weergegeven tijdens het verloop van het onderzoek. Het aantal uitgevallen dieren was in alle behandelgroepen hoog. In de placebogroep viel 21 % uit, in de homeopathiegroep 28,8 % en in de antibioticumgroep 12,1 %. Naast uitval door diarree vielen er ook veel dieren uit met als reden zenuwaandoeningen, wat kan duiden op slingerziekte vanwege een pathogene E. coli en/of een streptococce infectie.

Conclusie

Homeopathische behandeling van biggen die lijden aan speendiarree is niet effectief. In dit onderzoek is de preventieve werking van de homeopathische middelen niet getest. Mogelijk helpen de middelen wel om de weerstand van de biggen te verhogen zodat ze minder gevoelig zijn voor speendiarree. Homeopathie kan misschien ook als ondersteuning worden gebruikt naast de reguliere antibiotica. Dit zal echter eerst in vervolgonderzoek moeten worden onderzocht.